

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Mateřská škola Senetářov, okr. Blansko,
příspěvková organizace

„Společně cestičkou za poznáním“

Platný pro období od 1. 9. 2023

Název školy	Mateřská škola Senetářov, okr. Blansko, příspěvková organizace	Č.j.	/2023
Zpracovala a aktualizovala	Zdeňka Možná, ředitelka školy	Účinnost od:	1.9.2023
Projednáno	Pedagogickou radou 29.8.2023	Počet stran:	35
Zrušen ŠVP	36a/2020/ŠVP		

Změny ve školním vzdělávacím programu					
Číslo:	Datum:	Strana	Účinnost od	provedla	poznámka

Obsah:

1. Identifikační údaje	3
2. Obecná charakteristika školy, historie	4
3. Organizace vzdělávání	5
Orientační režim dne	6
Individuální vzdělávání dle §34b	6
4. Charakteristika vzdělávacího programu.....	7
4.1. Filozofie a dlouhodobý záměr školy.....	7
4.2. Charakteristika vzdělávacího programu	9
4.3. Formy a metody vzdělávání	10
4.4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	11
4.5. Vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
4.6. Vzdělávání nadaných	12
5. Neformální kurikulum – podmínky vzdělávání	13
5.1. Věcné podmínky	13
5.2. Životospráva	13
5.3. Psychosociální podmínky	14
5.4. Organizace	15
5.5. Řízení mateřské školy	15
5.6. Personální a pedagogické zajištění	16
5.7. Spoluúčast rodičů	17
6. Formální kurikulum – vzdělávací obsah	18
6.1. I. Integrovaný blok – Cestičkou poznání sebe samého a kamarádů.....	19
6.2. II. Integrovaný blok – Cesta do světa zdraví	22
6.3. III. Integrovaný blok – Putování po naší zemi	25
6.4. IV. Integrovaný blok – Cesta k svátkům, tradicím a historii	28
6.5. Dílčí programy	31
7. Evaluační systém	32

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Mateřská škola Senetářov, okr. Blansko, příspěvková organizace

Adresa: Senetářov 74, 679 06 p. Jedovnice

IČ: 75021897

Číslo účtu: 86-1161780217/0100

Telefon: 733 730 392

Email: info@skolkasenetarov.cz

Webové stránky: www.mssenetarov.estranky.cz

Datová schránka: gjbvkcw

Statutární zástupce: Zdeňka Možná, ředitelka školy

Kapacita školy: 28dětí

Provoz školy: 6:30hod – 16:00hod

Zřizovatel školy: obec Senetářov, Senetářov 116, 679 06 p. Jedovnice

IČ: 00637203

Telefon: 516 442 424; 776 361 412

Email: epodatelna@senetarov.cz

Webové stránky: <http://www.senetarov.cz/>

Název ŠVP: „Společně cestičkou za poznáním“

Zpracovala: Zdeňka Možná a kolektiv pedagogických pracovníků

Platnost programu: od 1.9.2023 (možnost každoroční aktualizace)

Aktualizace:

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY, HISTORIE

Naše mateřská škola Senetářov náleží k obci, která se nachází v blízkosti CHKO Moravský kras. Obec je obklopena rozmanitou přírodou.

Mateřská škola je jednotřídní s celodenním provozem. Její kapacita je 28 dětí.

Součástí mateřské školy je školní kuchyně, ve které se připravuje celodenní stravování pro děti, obědy pro zaměstnance. Kapacita školní kuchyně je 35 jídel. Školní kuchyně v uplynulých letech byla modernizována.

Prostory, které se nachází v 1. patře budovy je rozlehlá třída s hernou, sociální a hygienické zařízení, sborovna, sklad prádla a izolace. V přízemí budovy se nachází tělocvična, šatna dětí, ředitelna. Přilehlé prostory jsou využívány jako šatna školnice, sklad učebních pomůcek, sklad potravin, školní kuchyně, sociální zařízení dětí pro pobyt venku, sklad hygienických pomůcek, kotelna, archiv.

Na budovu mateřské školy navazuje školní zahrada, která je vybavena staršími herními prvky (houpačkami, pískovištěm,..), které převážně potřebují výměnu. Jsou zde založeny bylinkové a zeleninové záhony, hmyzí hotel, senzorický chodíček. Postupně bude zahrada vybavována prvky přírodní zahrady.

OKÉNKO Z HISTORIE:

Škola v Senetářově má dlouholetou tradici. Dle školní kroniky byla zřízena již v roce 1842, jako elokované pracoviště jedovnické školy. Samostatná a rozšířená na dvojtřídní byla od roku 1860. Nová budova, která slouží dodnes, byla postavena v roce 1878 jako přízemní. Přístavba 1. poschodí a záchodů byla provedena roku 1912.

Nejtěžší období prodělala škola, stejně jako celá vesnice, v době 2. světové války – v letech 1944/45. Tehdy byla obec vystěhovávána nacisty a zřízena zde vojenská střelnice. Škola byla zlikvidována a sloužila vojenským účelům.

V roce 1950 byla při místní škole zřízena škola mateřská, v provozu však zůstala pouze 2 roky. Odchodem učitelky byl provoz ukončen a jeho obnovení se zdařilo až v roce 1959. Provoz byl zpočátku dvousměnný – děti chodily na oběd domů a přicházely opět odpoledne. Po roce 1962 do roku 1979 byl provoz polodenní – 7:30 – 13:00 hod.

Zavedené nové koncepce výuky na základních školách vyžadovalo změnu v organizaci škol – vyučování pouze jednoho ročníku v jedné třídě. Docházelo tedy k rušení malotřídních škol. To postihlo i školu v Senetářově.

Základní škola byla v roce 1977 zrušena, děti dojížděly do Lipovce a došlo k přestavbě budovy na mateřskou školu s celodenním provozem. V přízemí bylo technické zázemí, v 1. poschodí, v obou třídách ZŠ, herna a učebna MŠ.

Po dobu přestavby, v letech 1977-1979, byla mateřská škola umístěna v nevyhovujících podmínkách bez sociálního zařízení, v uvolněném bytě ředitele školy.

V letech 1982-1990 byla mateřská škola školou družstevní, školu provozovalo Jednotné zemědělské družstvo Lipovec. Družstvo hradilo nejen veškeré náklady na provoz a údržbu, ale i mzdy provozních zaměstnanců. Po revolučních změnách ve státě se rodiče zasadili o znovuzřízení základní školy.

V roce 1991 byla zřízena jedna třída (v prostorách současné tělocvičny) s 1. ročníkem. V roce 1996 odchází ředitel ZŠ a obě třídy byly sloučeny pod jedno ředitelství. Tato situace trvala až do roku 2007, kdy byla činnost základní školy dočasně pozastavena pro nedostatek žáků a žáci byli převedeni do základní školy v Podomí. V současnosti činnost základní školy je zrušena a v budově je pouze jednotřídní mateřská škola.

3. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Do mateřské školy jsou přijímány děti ve věku zpravidla od 3 do 6let, nejdříve však od 2 let s trvalým bydlištěm v Senetářově. Přednostní právo na přijetí mají děti, které dosáhnou pátého roku věku v následujícím školním roce a předškolní vzdělávání je pro ně povinné. Na další volná místa jsou v termínu přijímacího řízení přijímány děti podle vyhlášených kritérií.

Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná v období od 2. května do 16. května, termín a místo přijímacího řízení a dobu pro podání žádostí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem a zveřejní na webových stránkách školy, vývěsce obce a místním zpravodaji.

Ředitelka mateřské školy stanoví kritéria, podle kterých bude postupovat při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole v případech, kdy počet žádostí podaných zákonnými zástupci dětí o přijetí překročí stanovenou maximální kapacitu školy. Kritéria jsou zveřejněna současně se zveřejněním termínu a místa zápisu.

V případě, že má mateřská škola volnou kapacitu, mohou být k předškolnímu vzdělávání přijímány děti i v průběhu školního roku.

Na základě doporučení speciálního pedagogického centra nebo pedagogicko – psychologické poradny jsou přijímány i děti se speciálními vzdělávacími potřebami a jsou zařazovány tak, aby byly splněny podmínky pro jejich vzdělávání.

Na pobyt venku vycházíme s dětmi téměř za každého počasí. Děti, které se vzdělávají v posledním ročníku před zahájením povinné školní docházky, mají možnost společně s rodiči absolvovat kurz ESS – edukativně stimulační skupinky. Tito předškoláci mají povinné předškolní vzdělávání, které je v mateřské škole bezplatné. Vedle vzdělávání v mateřské škole školský zákon umožňuje tři další způsoby vzdělávání – individuální vzdělávání, vzdělávání v přípravné třídě, a v zahraniční škole. Pokud se zákonný zástupce rozhodne pro některou z alternativních forem plnění povinného předškolního vzdělávání, musí to oznámit mateřské škole, do které je jeho dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat (tzn. do konce května).

Snahou ředitelky mateřské školy je zajištění souběžné působení dvou učitelů na třídě, a to převážně v těchto činnostech:

- Plánování činností na dané období
- Pobyt venku

Orientační REŽIM DNE

ORIENTAČNÍ ČAS	NÁPLŇ
6: 30 – 8:30	scházení se dětí, volné hry, nabídka činností částečně řízené učitelkou, příprava předškoláků (uzamčení MŠ v 8:15hod), individuální logopedická prevence
8:30 – 9:15 (8:45-9:15)	pohybová chvilka, postupná svačina , nabídka činností částečně řízené učitelkou, individuální logopedická prevence
9:15– 9:50	komunitní kruh, didakticky cílené činnosti, volné hry, logopedická prevence, individuální činnost s předškoláky
9:50 – 11:55	hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku
11:55 – 12:40	hygiena, příprava na oběd, oběd, příprava na odpočinek, odchod dětí domů po obědě (12:15 – 12:30)
12:40 – 14:15	četba pohádky, odpočinek, individuální činnost s předškoláky, individuální logopedická prevence, klidové hry pro nespící děti
14:15 – 14:45	vstávání dětí, hygiena, postupná svačina
14:45 – 16:00	pohybové aktivity, didakticky cílené činnosti, odcházení dětí domů, uzamčení MŠ v 16hod

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ DLE §34b ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

Individuální vzdělávání může probíhat po celý školní rok, nebo jen po jeho určité části. Pokud zákonný zástupce plánuje své dítě individuálně vzdělávat, musí svůj záměr oznámit řediteli mateřské školy, do které je dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat. Pokud se zákonný zástupce rozhodne začít své dítě individuálně vzdělávat v průběhu školního roku, musí to písemně oznámit řediteli mateřské školy, ve které se jeho dítě vzdělává. Ředitel školy může vydat rozhodnutí o individuálním vzdělávání nejdříve od 1. dne následujícího měsíce. Při společných konzultačních hodinách je zákonný zástupce seznámen se školním kurikulem podpory zdraví a jsou doporučeny postupy vedoucí k dosažení očekávaných výstupů. Ve školním řádu jsou stanoveny termíny a způsob ověřování. Zákonný zástupce se musí ve stanovený termín dostavit s dítětem k ověření získaných schopností a dovedností v určených oblastech. V případě nedostavení se, bez omluvy a náhradního termínu dochází k ukončení individuálního vzdělávání. Dítě tak musí neprodleně zahájit docházku do mateřské školy, ve které je zapsáno, a to i v případě, že se rodič proti ukončení individuálního vzdělávání odvolá. Pokud bylo individuální vzdělávání ze strany ředitele mateřské školy ukončeno, není již možné dítě opětovně individuálně vzdělávat.

4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

4.1. FILOZOFIE A DLOUHODOBÝ ZÁMĚR ŠKOLY

Hlavním cílem pro nás je, aby se všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost, jejich možnosti, individualitu. Chceme, aby u nás byly šťastné a spokojené, aby v péči o ně byla společně rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti. K tomuto dlouhodobému záměru přispívá metodika Dobrý začátek, ve kterém se zaměřujeme na rozvoj emočních a sociálních dovedností dětí. Zároveň usnadňuje adaptaci nových dětí a jejich rodičům v MŠ.

S – SPOLEČNÁ KOMUNIKACE

- Je základním kamenem spolupráce mezi jednotlivými články, podílející se na činnosti našeho subjektu (naší školy). Pomáhá nám při práci s dětmi i v péči o ně v průběhu dne, stavíme na ní při plánování školních i mimoškolních aktivit, při jejich realizaci, vyhodnocování a společném řešení problémů.

E – PROSTŘEDÍ

- Naší snahou bude vytvářet prostředí pestré, účelné, podnětné, pro děti důvěrně známé, s klidnou atmosférou doplňující rodinné prostředí i výchovu. Takové prostředí umožní dětem různého věku, talentu i dětem se specifickými potřebami realizovat své potřeby, zájmy a tvořící se záliby.

N-NABÍDKA

- Školy splňuje kritéria Rámcově vzdělávacího plánu, aktuální ŠVP školy. Pracujeme tak, aby se na realizaci naplánovaných aktivit podílel celý tým školy. Při nástupu dítěte do MŠ jsou se zákonnými zástupci projednány individuální postupy při zvykání dítěte na nové prostředí.

E - EMPATIE, EKOLOGIE

- Obojí je pro nás nepostradatelné při vytváření vztahů jak mezilidských, tak i vztahů dětí a dospělých k prostředí kolem nás. Vedeme děti k tomu, aby jim kvalita okolního světa (světa kolem nás) nebyla lhostejná, aby věděli, co člověk má a musí pro jeho zdraví i zdraví své udělat, jak a jakými prostředky o ně pečovat.

T- TÝM, TOLERANCE, TVOŘIVOST

- A spolupráce všech jsou podstatnou částí záruky úspěšně dosahovaných cílů. Není nám lhostejný postoj a způsob práce ostatních členů týmu školy, ani úroveň zájmu a iniciativy rodičů o okolní dění. Proto právě v týmové práci, v prohlubování vzájemné spolupráce vidíme možnost, jak dál zkvalitnit péči o nám svěřené děti.

Á – AKTIVITY, AKCE ŠKOLY

- Plánujeme a navazujeme na tradici MŠ, dle témat ŠVP, na základě přání a zájmů dětí, s přihlédnutím na využití prostředí školy a školní zahrady. Pro rodiče vytváříme přehled realizovaných akcí, ale i spoluprací se subjekty a partnery.

Ř – INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSTUP

- Je nezbytný. Každé dítě je jiné, každé je jedinečná osobnost. Proto každému z nich je snaha dávat možnost pracovat v různém čase, různými způsoby, s dosahováním různých výsledků. Rovněž je snahou zvýšit úroveň informovanosti rodičů o dění školy, o změnách, o prospívání jejich dítěte, o akcích školy.

O – OTEVŘENOST

- Chceme v dětech probouzet zájem o okolní svět a chuť poznávat jej, a to nejen s jeho krásami, ale i negativy. Při tomto poznávání chceme využít i nabídky jiných subjektů a navázat s nimi spolupráci.

V – VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROCES A RODIČE

- Spoluúčast rodiče je ve výchovně vzdělávacím procesu významným prostředkem k dosažení našich cílů. Chceme rodiče vztahovat do aktivit MŠ, které vedou k vzájemnému poznání a komunikace, ale i k vylepšování prostředí školy.

➤ Hlavní cíle rozvoje osobnosti:

- U dětí podporovat zdravé sebevědomí a sebejistotu, pro schopnost být samo sebou a zároveň se přizpůsobit životu v sociální komunitě a kulturní společnosti
- Dětem vštěpit základy pro celoživotní učení i základy pro schopnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot
- Klademe důraz na všestranný rozvoj osobnosti, využíváme mnohočetných inteligencí podle H.Garnera, tzn., že dětem jsou nabízeny činnosti tak, aby byly zahrnuty v týdenním plánu, pokud možno všechny inteligence (verbální, logicko-matematická, prostorová, hudební, tělesně-kinestetická, interpersonální, intrapersonální, přírodní)

TEORIE ROZMANITÝCH INTELIGENCÍ H. GARNERA

TYP INTELIGENCE	CHARAKTERISTIKA	POTŘEBY A ZÁLIBY
VERBÁLNÍ	Schopnost ovládnout a obsáhnout všechny stránky jazyka	Čtení, psaní, vyprávění příběhů, slovní hry, rozhovory
LOGICKO-MATEMATICKÁ	Schopnost uvažovat logicky, systematicky, vědecky	Manipulace s předměty, bádání, pokusy, řešení logických skládanek, hlavolamů, technické zájmy
HUDEBNÍ	Schopnost porozumět rytmickým a intonačním modelům hudby, kvalitám tónů a zvuků, schopnost pamatovat si informace ve zvukové podobě	Zpívání, pískání, broukání, vyťukávání rytmu, zpěvování během dne, poslech hudby, hra na hudební nástroj
TĚLESNĚ-KINESTETICKÁ	Schopnost velice obratně používat svého těla jak pro sebevyjádření, tak pro činnosti zaměřené k určitému cíli (sport, herectví), schopnost dovedně zacházet s předměty	Tanec, běhání, skákání, hrané role, dramatické umění, aktivní fyzické zapojení do činností, dotykové zkušenosti, sportovní hry
INTERPERSONÁLNÍ	Schopnost všimnout si chování a pocitů jiných lidí, rozpoznat a chápat rozdíly v jejich temperamentu, schopnostech, pohnutkách a náladách	Vedení, organizování, shromažďování, návštěva společenských akcí, kolektivní hry, týmová práce, přátelské rozhovory
PROSTOROVÁ	Schopnost přesně postřehnout, pochopit, uložit do paměti a vybavit si tvary, uspořádání předmětů v prostoru, orientace v prostoru	Modelářství, návrhářství, vizuální znázorňování, skládačky, ilustrované knihy, návštěvy muzeí výtvarného umění

INTRAPERSONÁLNÍ	schopnost rozvíjet a ovládat vlastní pocity a prožitky, porozumět vlastnímu já	Meditování, snění, klid na samostatné uvažování a plánování, nezávislost, vyhraněnost názorů
PŘÍRODNÍ	Schopnost vnímat změny v přírodě, zvýšená citlivost k percepci přírodních jevů a schopnost učit se z nich	Pobyt v přírodě, chov zvířat a pěstování rostlin, sledování literatury a filmů s přírodovědnou tematikou

4.2.CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Naše ŠVP PV „Společně cestičkou za poznáním“ vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a je v souladu s osobnostními a celospolečenskými cíli, které směřují k výchově nezávislého a zodpovědného člověka, jež bude umět žít v harmonii sám se sebou, s ostatními lidmi i s přírodou.

Chceme, aby se každé dítě v naší mateřské škole cítilo úspěšné, svým okolím přijímané a uznávané. Základ úspěšné práce s dětmi vidíme v poznání každého dítěte a spolupráci s rodinou.

Usilujeme o prožitkové učení, dáváme dětem prostor k samostatné tvořivosti, děti mají rovněž možnost vlastní individuální volby činností, aktivit a her, nabízíme podnětné prostředí pro hry, snažíme se tak rozvíjet kreativitu a myšlení dětí.

V našem ŠVP „Společně cestičkou za poznáním“ je integrováno všech 5 vzdělávacích oblastí (Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět), ale je orientován na tři stěžejní cíle vzdělávání:

- výchova ke zdraví (zdravý životní styl, zdravá výživa, prevence patologických jevů...)
- environmentální výchova (viz. Ekologické zaměření MŠ)
- rozvoj řečových, jazykových, komunikativních a předčtenářských dovedností (logopedická prevence, rozšiřování slovní zásoby, vyjadřování, zájem o knihy...)

➤ **EKOLOGICKÉ ZAMĚŘENÍ MŠ**

- MŠ v Senetářově pomáhá dětem objevovat jejich vztah k přírodě
- Program je zaměřován na praktické činnosti při pozorování, měření, zkoumání a objevování přírody venku, v bezprostředním kontaktu s přírodou
- Cílem je posilovat u dětí odpovědnost vůči životnímu prostředí a porozumět šetrnému hospodaření a využití krajiny prostřednictvím takto zaměřených programů
- Celoročně využíváme při výchovných činnostech prostředí lesa, louky, pole, místní park, školní zahradu, dětská hřiště
- MŠ je registrována v síti pro MŠ „MRKVIČKA“

❖ **ZÁMĚRY ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVY**

- Připomínat dětem důležitost třídění odpadu doma i ve škole (papír – pravidelné svozy firmou Soutěž Pan Popela, elektro odpad, ...)
- Automaticky chránit přírodu (např. vyhazovat odpad do košů, chovat se slušně v lese, umět se pohybovat v přírodě,...)
- Vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém žije, procvičovat orientace v okolí MŠ
- Osvojovat si jednoduché poznatky o světě a životě, o přírodě a jejich proměnách

- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý
- Upevňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- Rozvoj schopnosti vážit si života ve všech formách
- Vytvářet a rozlišovat charakteristické znaky ročního období
- Využít odborné pomoci školského zařízení pro EVVO „Lipka“

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR ŠKOLY:

- Zaměření se na návrat k tradicím České republiky
- Pokračování v environmentálním vzdělávání
- Rozšíření logopedické prevence a nápravy řeči dětí

4.3. FORMY A METODY VZDĚLÁVÁNÍ

K naplňování vzdělávacího obsahu využíváme především těchto metod a forem práce:

- Prožitkové učení (komunikativnost, spontaneita, objevnost, prostor pro aktivitu a tvořivost)
- Kooperativní učení – děti jsou vedeny ke spolupráci, komunikaci, společnému řešení problémů apod.
- Situační učení (vytváření a využívání situací)
- Individuální a skupinové činnosti - dbáme na vyváženost a provázanost spontánních a řízených aktivit
- Slovní metody – vyprávění, vysvětlování, práce s knihou, rozhovory, diskuzní kruh
- Názorné metody – pozorování, předvádění
- Praktické metody – napodobování, manipulování, experimentování, tvoření
- Komunitní kruh
- Kooperativní komunikace:
  - Projevovat empatie
  - Popis činností, situace (vyhýbat se všeobecnému hodnocení šikovný - hodný)
  - Vyjadřování svých pocitů (já – výroky)
  - Vyvarování se trestů, pochval, odměn, místo nich poskytnout „věcnou zpětnou vazbu“
  - Využívání pozitivní komunikace (bez používání záporů)
  - Nechávat dětem pocítit přirozené následky
  - Poskytování prostoru k vlastnímu vyjádření dětí (je slyšet více dětí než učitelku)
  - Podpora samostatnosti dětí možností výběru a vrácením otázek
- Pro starší děti máme zavedený funkční systém plnění úkolů. Z nabídky úkolů, které jsou tvořeny dle týdenního tématu si dítě samo volí, které úkoly bude plnit. Děti pracují samostatně či ve spolupráci s ostatními dětmi, volí tempo, jaké jim vyhovuje, pokud potřebují radu, obrací se nejprve na jiné děti, teprve potom na učitelku. Splnění úkolu si zaznamenávají na plán činnosti, který slouží, jako zpětná vazba pro učitele, ale i rodiče o zapojení dětí do úkolů, ale samotných dětí a motivuje je k jejich aktivitě plnění úkolů.

- Dětem v posledním roce předškolního vzdělávání je na začátku školního roku vypracován na základě pedagogické diagnostiky plán individuálního rozvoje (plán práce předškoláka), který se zaměřuje na podporu deficitních oblastí školní připravenosti. S tímto plánem pracují učitelky při nabídce činností a průběžně kontrolují a zaznamenávají posun dětí v daných oblastech.
- U dětí s odkladem školní docházky se plán individuálního rozvoje vypracovává dle zprávy z PPP.

4.4. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Pedagogičtí pracovníci se snaží o vytvoření optimálních podmínek, které vedou k rozvoji osobnosti každého dítěte. Vedou děti k učení, ke komunikaci s ostatními a pomáhají jim, aby dosáhly co největší samostatnosti. Na základě znalostí a rozvojových možností každého dítěte poskytujeme včasnou pedagogickou péči, a tím zlepšujeme jejich životní i vzdělávací šance. Individuální rozvojové možnosti dětí jsou maximálně podporovány. Veškeré činnosti jsou prováděny tak, aby všechny děti zažily úspěch a radost z toho, co se jim povedlo.

Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpurná opatření.

Podpurná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpurná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpurných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. Pedagogičtí pracovníci volí vhodné vzdělávací metody a prostředky, které jsou v souladu se stanovenými podpurnými opatřeními.

□ **Podpurná opatření prvního stupně:**

- Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). PLPP zpracovává škola samostatně. Podpurná opatření prvního stupně navrhuje, vytváří a upravuje MŠ. Úpravy ve vzdělávání navrhuji pedagogičtí pracovníci, přičemž spolupracují se zákonným zástupcem dítěte.
- PLPP má písemnou podobu.
- Podpurná opatření I. stupně: Cílem těchto opatření je poskytovat takovou podporu žákům, která bude adekvátní jejich skutečným potřebám, škola zpracovává plán pedagogické podpory, který zahrnuje základní charakteristiku žáka, časový plán, organizaci výuky, odpovědné pedagogické pracovníky a vyhodnocení. Slouží pedagogickým pracovníkům k základní identifikaci obtíží a možností dítěte a svoji strukturou vede k nastavení prvotních opatření, která podpoří další rozvoj dítěte. Neoperuje s diagnózami, ale s popisem obtíží a jejich konkrétního řešení.
- S PLPP seznámí škola zákonné zástupce dítěte a všechny pedagogické pracovníky, podílejí se na provádění tohoto plánu.

□ **Podpurná opatření od druhého do pátého stupně:**

- Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte.
- IVP zpracovává v písemné podobě škola na základě doporučení ŠPZ. Zvýšenou pozornost věnujeme dětem s odkladem školní docházky. Pokroky jsou zaznamenávány v individuálním hodnocení dítěte a konzultovány se zákonnými

zástupci dítěte. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole.

- IVP je závazným dokumentem, vychází ze ŠVP mateřské školy a je zpracován dle pokynů ve vyhlášce č.27/20016 Sb. Obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření, jméno pracovníka PPP, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.
- IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte.
- IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte.
- Podpůrná opatření od II. do V. stupně: Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. IVP (individuální vzdělávací plán) je zpracován třídním učitelem nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. IVP je doplňován a upravován v průběhu školního roku podle vzdělávacích potřeb dítěte a ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem dítěte. IVP má písemnou podobu a je s ním obeznámen zákonný zástupce dítěte a školské poradenské zařízení. Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu.

4.5. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Rámcové cíle a záměry vzdělávání obsažené v RVP PV a kurikulu podpory zdraví jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Zpravidla jde u dětí o první sociální zkušenost mimo širokou rodinu a projevuje se silnější citovou vazbou na dospělou osobu. Nejčastěji se učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou.

4.6. VZDĚLÁVÁNÍ NADANÝCH DĚTÍ

Při vzdělávání mimořádně nadaných dětí školní vzdělávací program zahrnuje možnost rozšíření nabídky dalších aktivit podle schopností, zájmů a nadání těchto dětí. Rozvoj a podpora nadaných dětí je zajišťována tak, aby nebyla jednostranná dle jejich nadání, ale aby zaručila pestrost a rozmanitost obvyklé vzdělávací nabídky. Vytváříme podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Za nadaného žáka se pro účely této vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou. U mimořádného intelektového nadání je umožněno obohacování učiva nad rámec předmětů a vzdělávacích oblastí školního vzdělávacího programu. Dítě, které vykazuje známky nadání, je dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá způsobem, při kterém je stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, aby se nadále tato nadání mohla ve škole projevit, uplatnit a dále se rozvíjet. Dále se postupuje podle podpůrných opatření od druhého stupně.

4.7. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí a mají nedostatečnou znalost českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání

5. NEFORMÁLNÍ KURIKULUM – PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

5.1. VĚCNÉ PODMÍNKY

Spontánní hra; Podnětné věcné prostředí

- Mateřská škola má dostatečně velké prostory, které umožňují rozdělení tříd do herních koutů, aby vyhovovala dětem při činnostech jak skupinových, tak i individuálních
- K pohybovým aktivitám využíváme prostornou tělocvičnu
- Hygienické zařízení je nově zrekonstruováno v roce 2014 a odpovídá hygienickým předpisům
- Děti se podílejí na výzdobě interiéru školy, kde práce mohou shlédnout i rodiče
- Třída je částečně vybavena novým nábytkem, stoly a židle jsou v různých velikostech přizpůsobeny věku dětí
- Hračky a didaktické pomůcky jsou dokupovány průběžně, jejich umístění je tak, aby si je děti mohly samostatně brát a aby na ně viděly jsou zdravotně nezávadné a bezpečné
- K budově přiléhá prostorná zahrada, která je vybavena průlezkami, houpačkami, pískovištěm, zahradními domky, skluzavkou. Jsou zde vybudovány záhony pro pěstování bylin, jahod a zeleniny.
- Situování MŠ na venkově umožňuje častou návštěvu lesa, luk, potoků, pole, hřiště, zemědělského družstva, pštrosí farmy

Záměry:

- ✓ *Postupně dotvořit školní zahradu do charakteru přírodní zahrady*
- ✓ *Vybavit zahradu novými herními prvky*
- ✓ *Rozšířit didaktickou pomůcku – Klokanůf kufr o Klokanovy kapsy*
- ✓ *Pořízení ponku do dílny*

5.2. ŽIVOTOSPRÁVA

Tělesná pohoda a volný pohyb; Správná výživa;

- Denní režim dne, je dostatečně flexibilní a vychází z potřeb dětí
- Rodiče po domluvě s učitelkami mohou své děti přivádět kdykoliv během dne
- Stravování je zajištěno vlastní školní kuchyní, dětem je poskytována plnohodnotná strava podle příslušných předpisů
- Jsou uplatňovány formy zdravé výživy a současně do stravování jsou zařazovány regionální potraviny, např. džusy z Olomučan
- Mezi jednotlivými pokrmy dodržujeme vhodné intervaly (3 hodinové)
- Děti mají v denní nabídce čerstvé ovoce a zeleninu, které je k dispozici i v průběhu dne
- Děti do jídla nenutíme, ale vedeme je k tomu, aby vše ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování
- děti si při jídle obsluhují sami (nalévání polévky – starší děti, odnášení a přinášení nádobí, nalévání pití)
- v průběhu celého dne je zajištěn dostatečný pitný režim (děti mají na výběr min. ze dvou druhů nápojů)
- denní režim dne je dostatečně pružný s ohledem na individuální potřeby dětí, střídáme dobu činnosti a odpočinku
- odpočinek dětí je upraven podle individuálních potřeb dětí, dětem s menší potřebou odpočinku nabízíme jiné klidové činnosti
- děti mají dostatek volného pohybu ve třídě i venku (pokud je příznivé počasí, trávíme venku co nejvíce času, ven přesouváme i činnosti)
- ven chodíme denně, téměř za každého počasí, za špatných klimatických podmínek délku pobytu upravujeme dle aktuální situace (silný mráz, náledí, silný déšť, ...) či nahrazujeme činností ve třídě nebo tělocvičně, zejména pohybovými

Záměry:

- ✓ učitelky budou denně dbát na funkční pitný režim (osobní vzor učitelky, motivace)
- ✓ kuchařka se bude snažit dochucování jídel ladit do chutí dětí

5.3. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Věkově smíšená třída; Bezpečně sociální prostředí

- Usilujeme o to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí MŠ dobře, spokojeně a bezpečně (v rámci daných pravidel, které chápou a respektují)
- Nově přichozím dětem je umožněna dostatečná doba k adaptaci dle individuálních potřeb dítěte a rodičům v případě potřeby umožněn pobyt ve třídě se svými dětmi
- Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývající z řádu chování. Pro děti jsou vytvořena jasná a srozumitelná pravidla, na jejichž tvorbě se děti samy podílí
- Ke všem dětem se chováme rovnocenně, žádné dítě neupřednostňujeme před ostatními dětmi
- Ve vztazích mezi dospělými i dětmi se snažíme o vzájemnou ohleduplnost, solidaritu, toleranci, podporu a vzájemnou pomoc

- Škola spolupracuje s rodiči i dalšími institucemi (zřizovatel, okolní MŠ, spádová ZŠ, mikroregion MAS Moravský kras z.s., aj.)
- Preferujeme ocenění před výtkami, kritikou či tresty

Záměry:

- ✓ *Učitelky se budou neustále zamýšlet nad vhodnými způsoby pedagogického vedení, nad formami práce a využívat zpětné vazby při dalším plánování*
- ✓ *Učitelky postupně budou ladit vzdělávání s metodou Dobrý začátek*

5.4. ORGANIZACE

Rytmický řád života a dne

- Denní režim je dostatečně pružný a flexibilní, umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí
- V průběhu dne mají děti dostatek času na spontánní hru
- Činnosti dětí organizujeme individuálně, skupinově, frontálně, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách
- Činnosti volíme ze zájmu dětí a takové, aby je děti zvládly bez výrazné pomoci učitelky, mohly u nich spolupracovat, podněcovaly děti k tvořivosti a objevování, jsou vedeny nenásilnou a hravou formou, děti jsou k nim motivovány a samy se rozhodují, zda se činnosti účastní
- Režim dne je uzpůsoben tak, aby byla věnována náležitá pozornost předškolákům, individuální příprava na školu

Záměry:

- ✓ *Záznamy od dětí (diagnostiku) převést do digitální podoby*
- ✓ *Přenášení více činností na školní zahradu (jaro, léto, podzim)*

5.5. ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Participativní a týmové řízení; Začlenění do života obce; Spolupráce mateřské školy se základní školou;

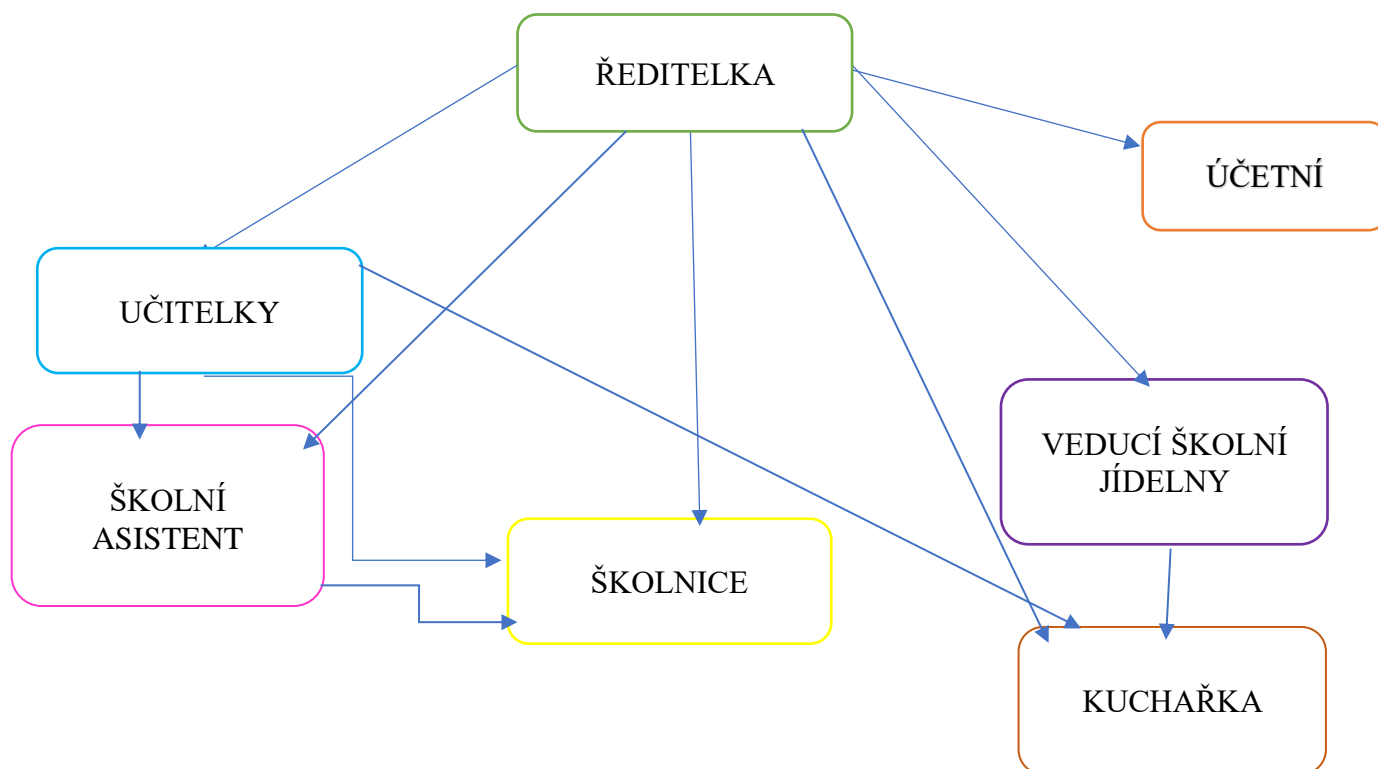
- Povinnosti, úkoly a pravomoci všech pracovníků jsou jasně vymezeny náplněmi práce a dále ve školním, organizačním a vnitřním řádu školy
- V MŠ funguje vzájemná informovanost, společně plánujeme a řešíme problémy, a to průběžně při pedagogických radách a provozních poradách, které probíhají dle plánů, popř. potřeb školy
- Zaměstnancům je ponechán dostatek pravomocí a respektován jejich názor
- MŠ spolupracuje se spádovou ZŠ Podomí a okolními MŠ – Krasová, Kotvrdovice, Podomí
- Neustále se zamýšlet nad vhodnými způsoby pedagogického vedení, nad formami práce

Záměry:

- ✓ *Navázat spolupráci ve sdílení zkušeností s okolními školami*
  - *MŠ Ruprechtov, MŠ Bukovinka, MŠ Račice – Pístovice, MŠ Krásensko, ZŠ a MŠ Křtiny, MŠ Jedovnice*
- ✓ *Navázat spolupráci se ZŠ a MŠ Podolí a ZŠ Jedovnice – spolupráce na ESS při přechodu dětí s povinným předškolním vzděláváním*
- ✓ *Organizovat spolupráci s okolními školami pro děti s povinným předškolním vzděláváním (plavání, sportovní olympiády apod.)*

STRUKTURA ŘÍZENÍ

5.6. PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

- v MŠ pracují dvě plně aprobované učitelky a jedna učitelka bez kvalifikace
- pracovní tým funguje na základě společně dohodnutých pravidel
- třídní plány učitelky vytvářejí společně, domlouvají se na další vzdělávacích postupech i jednotlivých dětí, k rodičům i dětem se chovají partnersky
- ředitelka podporuje profesionalizaci týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí pedagogů (včetně svojí osoby), ke vzdělávání přistupuje aktivně
- služby učitelek jsou v rámci možností organizovány tak, aby byla vždy zajištěna optimální pedagogická péče
- na třídě působí školní asistent, který je učitelkám na třídě nápomocen s organizačními a administrativními potřebami, individuální péčí s dětmi, práce s dětmi dvouletými nebo s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka (cizinci)
- v MŠ pracuje školnice, která zároveň vykonává práci uklízečky
- dále zde pracuje kuchařka a VŠJ

záměry:

- ✓ zaměřit se na další systematické vzdělávání pedagogů v oblasti ekologie, polytechnickém vzdělávání, inkluze, individualizace a předmatematických a předčtenářských dovedností
- ✓ nadále zajišťovat personální podporu v rámci projektů (Šablony, MAS Moravský kras, ...)

- ✓ *Vést pracovníky k uvědomění si, že o tom, jak se bude dítě v MŠ cítit, rozhodují vztahy všech, kteří se na vzdělávání a výchově podílejí. Chování zaměstnanců k dětem, ale i k rodičům patří k dobrému jménu školy. Dobré vztahy mezi zaměstnanci, dětmi a rodiči pomáhají formovat dobré jméno školy jako takové.*

5.7. SPOLUÚČAST RODIČŮ

- Rodiče mají možnost vstupovat do třídy a hrát si s dětmi (zejména v adaptačním období)
- Organizujeme společná setkávání a akce (třídní schůzky, akce pro děti a rodiče, besídky, dílny, besedy s odborníky, ...
- MŠ pravidelně informuje rodiče o dění v MŠ – nástěnky v šatně dětí, web.stránky, emaily, obecní zpravodaj, ...
- Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech; jednají ohleduplně a taktně, snaží se o partnerské vztahy s rodiči
- Pravidelné informování rodičů o prospívání jejich dětí a jejich individuálních pokrocích

Záměry:

- ✓ *Hledat formy spolupráce s rodiči (návštěva pracovišť rodičů, besedy s rodiči)*
- ✓ *Spolupracovat s rodiči i na základě nové metodiky Dobrý začátek*

6. FORMÁLNÍ KURIKULUM – VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1. I. Integrovaný blok:

CESTIČKOU POZNÁNÍ SEBE SAMÉHO A KAMARÁDŮ

Charakteristika IB:

Vzdělávacím záměrem je začlenění dětí do kolektivu, rozvíjení komunikačních dovedností. Cílem je rozvíjení základů společenského chování, vedení k toleranci k sobě a druhým. Klade důraz na dodržování smluvených pravidel soužití, pochopení jejich smyslu a potřeby. Děti jsou vedeny k projevování vlastních emocí a práci s nimi. Pomoci dětem poznat sami sebe, naučit je mít rád sám sebe, sebehodnocení a práci s chybou. Děti se budou učit vyjadřovat své myšlenky, názory a emoce. Na základě těchto zkušeností budou vedeny ke vzájemnému naslouchání a respektu. Záměrem je také utváření vlastního já u dítěte (zdravá sebevědomá osobnost, zdravé já). Další součástí je rozvoj kognitivních funkcí – paměť, předmatematické dovednosti, motorika, grafomotorika.

- ❖ ADAPTACE
  - Seznámení se s režimem a prostředím MŠ, upevňování a vytváření třídních pravidel, bezpečnost v MŠ
- ❖ SEBEOBSLUHA
  - Osvojení si základních hygienických návyků, správné používání hygienických pomůcek, umět je pojmenovat, znát jejich účel.
- ❖ KAMARÁDI
  - Rozvoj prosociálního chování a postojů; začlenění do kolektivu
- ❖ KOMUNIKACE
  - Rozvoj řečových a komunikativních schopností, navazování vztahů s jednotlivci, skupinami
- ❖ ZÁPIS DO ZŠ
  - Příprava na vstup do školy, změny v životě
- ❖ KDE BYDLÍM
  - Znat č. popisné, vesnici

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- ✓ Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- ✓ Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- ✓ Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- ✓ Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky a oceňovat výkony druhých
- ✓ Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ✓ Průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- ✓ Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

- ✓ Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- ✓ Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- ✓ Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- ✓ Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
- rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování k ostatním lidem (v mateřské škole, v dětské skupině)
- poznávání a spoluvytváření pravidel společenského soužití, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s lidmi, společností
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduché pracovní úkony (postarat se o hračky, uklidit po sobě, udržovat pořádek)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, všimát si nového, změněného...
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- chápat prostorové a časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i praktické situace, které se opakují
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti pro dítě smysluplné
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování, dodržovat herní pravidla
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami

6.2. II. Integrovaný blok:

CESTA DO SVĚTA ZDRAVÍ

Charakteristika IB:

Vzdělávacím záměrem v tomto integrovaném bloku je seznámit děti s bezpečným chováním v okolí školy a během setkávání s cizími lidmi. Naučit se základní pravidla silničního provozu. Znát bezpečnost u vody, při letních – zimních sportech, využití ochranných pomůcek. Získat přehled o zdravém životním stylu a základních funkcích lidského těla, s prevencí úrazů a nemocí, s nebezpečím závislosti a návykových látek. Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a o tom, kde v případě hledat pomoc.

- ❖ **LIDSKÉ TĚLO**
  - Seznámení se se stavbou těla, o orgánech a jejich funkcích, kostech, svalech, ..., rozvoj smyslů, mít povědomí o rozdílnosti pohlaví
- ❖ **NEMOCI**
  - Jak se chovat u lékaře
  - Prevence, co dělat, když jsem nemocný
- ❖ **ZDRAVÍ A ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL**
  - Zdravá životospráva, stolování, úklid. Pohyb, hygiena, péče o tělo, oblékání.
  - Dny zdraví
- ❖ **PREVENCE ÚRAZŮ A PATOLOGICKÝCH JEVŮ**
  - Alkohol, drogy, ...
- ❖ **ZÁCHRANNÉ SLOŽKY PRVNÍ POMOCI**
  - Náplň jejich práce, čísla
- ❖ **DOPRAVNÍ VÝCHOVA**
- ❖ **PREVENCE PŘED NEVHODNÝM CHOVÁNÍ CIZÍCH LIDÍ**
  - Šikana, pedofilie
- ❖ **SPORTOVNÍ AKTIVITY**

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- ✓ Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje a druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- ✓ Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ✓ Je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- ✓ Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost; ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ✓ Chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

- ✓ Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- ✓ Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ✓ Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- ✓ Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- ✓ Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- ✓ Dokáže rozpoznat a využít vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- zachovávat správné držení těla, koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o narození, růstu těla a jeho proměnách, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím a s pohybem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- vyjadřovat samostatně a smysluplně pocity, mínění a úsudky
- rozlišovat některé obrazné symboly (dopravní značky, označení nebezpečí) a porozumět jim
- vědomě využívat všechny smysly
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování či ponižování
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc
- chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, u lékaře)
- rozlišovat, které aktivity mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které poškozovat

6.3. III. Integrovaný blok:

PUTOVÁNÍ PO NAŠÍ ZEMI

Charakteristika IB:

Vzdělávacím záměrem je vytvářet povědomí o vlivu působení člověka na přírodu a člověka, péče o životní prostředí, chování v přírodě a k přírodě. Pozorování životního prostředí a jeho vlivu na kvalitu života. Sounáležitost s živou a neživou přírodou. Budeme se seznamovat s hlavními znaky ročního období, změny počasí, oblékání. Neopomeneme na poznávání nedalekého Moravského krasu jeho fauny a flóry. Záměrem je vést děti k environmentální výchově, ekologickému myšlení (třídění odpadu, recyklaci, ...) na základě vlastních prožitků a zkušeností.

- ❖ **ROČNÍ OBDOBÍ**
  - typické znaky, pozorování změn v daném období, ...
- ❖ **EKOLOGIE**
  - třídění odpadu, recyklace materiálů
- ❖ **ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA**
  - zahrnuje základní znalosti o životním prostředí, porozumění životnímu prostředí a jeho komplexním vztahům; umožňuje dětem získávat přímé zkušenosti z přírody a uvědomovat si její estetické hodnoty
- ❖ **PLANETA ZEMĚ**
  - světadíly, vodstvo, země, vzduch
- ❖ **VESMÍR**
  - získat poznatky o sluneční soustavě, hvězdách, planetách
- ❖ **ZÁKLADNÍ ROZDĚLENÍ PŘÍRODY**
  - živá x neživá
- ❖ **KOLOBĚH ŽIVOTA**
  - od narození po staří – lidé, zvířata
- ❖ **VODA**
  - její užitek, důležitost pro lidský život a přírodu, ...
- ❖ **ŽIVOT NA ZEMI**
  - poznávání rostlin a živočichů v různých ekosystémech

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- ✓ soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- ✓ ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- ✓ chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

- ✓ klade otázky a hledá na ne odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- ✓ si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva a aktivní zájem
- ✓ dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)
- ✓ ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- ✓ se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- ✓ chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- ✓ rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- ✓ řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- posilování přirozených poznávacích citů jako je zvědavost, zájem, radosti z objevování
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- zvládat jednoduché pracovní úkony (jednoduché úklidové práce, práce na zahradě)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, pomůckami, drobnými nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi
- chápat elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), částečně se orientovat v čase
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předpokladů, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s penězi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí - mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

6.4. IV. Integrovaný blok:

CESTA K SVÁTKŮM, TRADICÍM A HISTORII

Charakteristika IB:

Vzdělávacím záměrem je seznámení s místem, kde děti vyrůstají – naši vesnici, vlastní. Prostřednictvím pozorování a poznávání, experimenty a pokusy seznámení se s kulturními zvyklostmi a tradicemi současnosti i doby minulé. Rozvíjení fantazie dětí, čím by chtěly v dospělosti být, jaké povolání znají, jaké se jim líbí, povolání rodičů a řemesla současnosti i minulosti.

Mít povědomí o svátcích - jejich historii, oslav, tradicích a zvycích během roku (sv. Václav, vznik ČR, svátek zesnulých – dušičky, sv. Martin, sv. Kateřina, sv. Ondřej, sv. Barbora, Mikuláš, sv. Lucie, oslava Vánoc, sv. Štěpán, Tři králové, masopust, hromnice, Velikonoce, Den Země, Čarodějnice, svátek matek, svátek rodin, den dětí, den otců,....)

❖ TRADICE

❖ NAŠE VESNICE

- znát vesnici – obecní úřad, starosta, místostarosta; znát významné stavby v obci; znát okolní vesnice; okresní město,...

❖ NAŠE VLAST

- hymna ČR, vlajka, znak, prezident,....

❖ LIDOVÁ SLOVESNOST

- klasické pohádky, bajky, pověsti, návštěva knihovny,...

❖ ŘEMESLA A POVOLÁNÍ

- tradiční a zapomenutá řemesla, povolání rodičů, členů rodiny,...

❖ RODINA

- zvyky a tradice v rodině, moje rodina,...

❖ JINÉ NÁRODY A KULTURA

- seznámení se s multikulturou a existencí jiných zemí, národů, jejich zvycích, odlišnostmi a charakteristickými znaky

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- ✓ má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- ✓ uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- ✓ ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- ✓ ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- ✓ domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ✓ uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- ✓ napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

- ✓ má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- ✓ zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený k aktuálnímu dění
- ✓ odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- ✓ učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj řečových a komunikativních dovedností (i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvárné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění,
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- zvládat jednoduché pracovní úkony (udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě)
- porozumět slyšenému, sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- spolupracovat s ostatními
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- spoluvytvářet ve společenství školy prostředí pohody
- chovat se zdvořile, vážit si práce a úsilí druhých
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- všímat si dění v nejbližším okolí
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné a zajímavé
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí

6.5. Dílčí programy

Nabízené aktivity v rámci výchovných činností:

- Výtvarné, tělovýchovné, hudební a dramatické činnosti
- Logopedie
- Ekologické aktivity

- Práce s integrovanými dětmi a s dětmi v posledním roce předškolní docházky (dle možnosti překrývání učitelek v daný den)
- Babičko, dědečku pojd'te nám číst – podpora mezigeneračního soužití spojená s předčtenářskou pregramotností
- Rodina spolu – celoroční projekt k podpoře soužití rodiny
- Se Sokolem do života aneb Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky – podpora pohybového rozvoje u dětí předškolního věku

Odpolední aktivity:

- 1 x za 14 dní edukativně stimulační skupinky
- dílny s rodiči
- společná setkání
- angličtina hrou – seznamování dětí s cizím jazykem
- etická výchova hrou - náboženství

Rituály a tradice školy

- ranní přivítání s učitelkou – sdělení prožitků
- společné oslavy narozenin dětí ve třídě
- polodenní výlety do okolí školy
- celodenní výlet 1x za rok
- společné akce s rodiči – viz. Příloha č.1
- aktivity ve spolupráci s organizacemi obce

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluace je nezbytnou a samozřejmou součástí práce mateřské školy. Je procesem vlastního průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, podmínek i organizace, realizovaným uvnitř mateřské školy. Do hodnocení vzdělávání v naší mateřské škole jsou zapojeni všichni zaměstnanci, rodiče i partneři školy. Důležitým prvkem je i sebehodnocení, které může

předcházet tzv. učitelkému vyhoření. Zpětná vazba nám umožňuje identifikovat chyby a tím zkvalitnit vzdělávací proces.

PŘEDMĚT HODNOCENÍ	METODY, NÁSTROJE	KDY?	KDO?	VÝSTUPY
Soulad ŠVP a TVP s RVP PV, funkčnost	Dotazník srovnání s 12.a 13.kap. RVP PV	1x za rok	Učitelka + ředitelka	Upravený ŠVP a TVP
Podmínky vzdělávání – dané RVP PV	DK – možnost dětí vyjádřit se, co se jim líbí, coby zlepšily Dotazníky rodiče Dotazník – zaměstnanci Písemné hodnocení plnění záměrů ŠVP PV	1 x rok 1 x rok 1 x rok	Děti Rodiče zaměstnanci	Stanovení dalších záměrů (priorita, co bylo nejhůře hodnoceno)
Práce zaměstnanců	Hospitace a hospitační pohovor Průběžná kontrola dle plánu Seznámení se závěry na poradách	Dle plánu hospitací, průběžně, nahodile	ředitelka	Hospitační záznamy Při shledání nedostatků sjednání nápravy
Autoevaluace – sebekriticky zjistit a posoudit úroveň vlastní práce	Dotazník	1x ročně	učitelky	Stanovení vlastních cílů, návrhy na DVPP
TVP-podtémata	Písemné hodnocení	Vždy po ukončení podtématu	Učitelky + děti	Záznam v hodnocení podtémat
TVP celkově	Písemné hodnocení	1x ročně	učitelka	Evaluační zpráva na jejímž základě učitelky tvoří další plán změn ve vzdělávání
Individuální rozvoj dětí – osobnost dítěte, jeho rozvoj, individuální cíle, učební pokroky, školní zralost, výsledky vzdělávání	Vstupní dotazníky pro rodiče Konzultace s rodiči Cílené pozorování, výsledky dětí diagnostika	2x ročně a průběžně 2-3x ročně	Učitelka rodiče	Individuální záznamy rozvoje dítěte Založení prací dětí do osobních portfolií

Seznam příloh:

Příloha č.1: Nadstandartní aktivity pro rodiče

Příloha č.2: Aktivity ve spolupráci s organizacemi v obci

Příloha č.1.

NADSTANDARTNÍ AKTIVITY PRO RODIČE

- Nadstandartní aktivity se střídají dle plánu kulturních aktivit na daný školní rok

Brambóriáda – hry a tvoření z brambor
Strašidýlkování – hry a tvoření z dýní
Jablíčkohraní – hry a tvoření s jablky
Uzamykání zahrady
Martinská světýlka
Vánoční (adventní) dílničky
Karneval
Velikonoční dílničky
Čarodějnický rej
Odemykání zahrady
Odpoledne s maminkou
Odpoledne s tatínkem
Den rodiny
Pasování předškoláků

Příloha č.2:

AKTIVITY VE SPOLUPRÁCI S ORGANIZACEMI V OBCI

Rozsvěcení Vánočního stromu
Karneval
Hodové posezení
Floriánek
Guláše
Požární cvičení v MŠ
Zahrádkářské výstavy

